

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
THÁI NGUYÊN

ĐỀ CHÍNH THỨC

KỶ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT
NĂM HỌC 2018 – 2019

Môn thi: TOÁN

Thời gian làm bài: 120 phút

Ngày thi: 05/06/2018

Câu 1 (1 điểm): Không dùng máy tính cầm tay, hãy giải phương trình: $(x - 2018)(x - 2020) = 2018 - x$.

Câu 2 (1 điểm): Không dùng máy tính cầm tay, tính giá trị biểu thức: $A = \frac{\sqrt{15} - \sqrt{12}}{\sqrt{5} - 2} - \frac{1}{2 - \sqrt{3}}$.

Câu 3 (1 điểm): Rút gọn biểu thức: $P = \left(\frac{3\sqrt{x}}{\sqrt{x} + 2} + \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x} - 2} - \frac{x - \sqrt{x}}{x - 4} \right) : \frac{3\sqrt{x}}{\sqrt{x} + 2}$ với $x > 0, x \neq 4$.

Câu 4 (1 điểm): Cho hàm số bậc nhất $y = mx + 1$ với m là tham số. Tìm m để đồ thị hàm số đi qua điểm $A(1; 4)$. Với giá trị m vừa tìm được, hàm số đồng biến hay nghịch biến trên R .

Câu 5 (1 điểm): Giải hệ phương trình:
$$\begin{cases} 3(x+1) + 2(x+2y) = 4 \\ 4(x+1) - (x+2y) = 9 \end{cases}$$

Câu 6 (1 điểm): Cho phương trình $x^2 - 4x + 4m - 3 = 0$ với m là tham số. Tìm giá trị của m để phương trình có hai nghiệm $x_1; x_2$ thỏa mãn $x_1^2 + x_2^2 = 14$.

Câu 7(1 điểm): Cho tam giác ABC vuông tại A , đường cao AH , biết $AC = 16cm$ và $\sin CAH = \frac{4}{5}$. Tính độ dài các cạnh BC, AB .

Câu 8 (1 điểm): Cho hai đường tròn $(O; 4cm)$ và $(O'; 11cm)$. Biết khoảng cách $OO' = 2a + 3 (cm)$ với a là số thực dương. Tìm a để hai đường tròn tiếp xúc nhau.

Câu 9 (1 điểm): Cho đường tròn tâm O , dây cung AB không đi qua tâm O . Gọi M là điểm chính giữa của cung nhỏ AB . Vẽ dây cung MC không đi qua tâm O cắt đoạn thẳng AB tại D (D khác A, D khác B). Đường thẳng vuông góc với AB tại D , cắt OC tại K . Chứng minh rằng tam giác KCD là tam giác đều.

Câu 10 (1 điểm): Cho tam giác ABC có ba góc nhọn và $AB < AC$ nội tiếp đường tròn tâm O . Các đường cao BE, CF của tam giác ABC cắt nhau tại H .

a) Chứng minh tứ giác $AFHE$ nội tiếp được trong một đường tròn. Xác định tâm và bán kính của đường tròn đó.

b) Gọi M là giao điểm của EF và BC , đường thẳng MA cắt (O) tại điểm thứ hai là I khác A . Chứng minh tứ giác $AEFI$ nội tiếp được một đường tròn.

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT

THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

Câu 1:

Phương pháp:

+) Sử dụng quy tắc chuyển vế đổi dấu sau đó đặt nhân tử chung, đưa phương trình về dạng phương trình tích.

Cách giải:

Không dùng máy tính cầm tay, hãy giải phương trình: $(x - 2018)(x - 2020) = 2018 - x$.

Ta có: $(x - 2018)(x - 2020) = 2018 - x$

$$\Leftrightarrow (x - 2018)(x - 2020) + x - 2018 = 0$$

$$\Leftrightarrow (x - 2018)(x - 2020 + 1) = 0$$

$$\Leftrightarrow (x - 2018)(x - 2019) = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x - 2018 = 0 \\ x - 2019 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 2018 \\ x = 2019 \end{cases}$$

Vậy phương trình có tập nghiệm $S = \{2018; 2019\}$.

Câu 2:**Phương pháp:**

+) Đặt nhân tử chung, rút gọn phân thức.

+) Sử dụng công thức trục căn thức ở mẫu để tính giá trị biểu thức.

Cách giải:

Không dùng máy tính cầm tay, tính giá trị biểu thức: $A = \frac{\sqrt{15} - \sqrt{12}}{\sqrt{5} - 2} - \frac{1}{2 - \sqrt{3}}$.

$$\begin{aligned} A &= \frac{\sqrt{15} - \sqrt{12}}{\sqrt{5} - 2} - \frac{1}{2 - \sqrt{3}} = \frac{\sqrt{3 \cdot 5} - 2\sqrt{3}}{\sqrt{5} - 2} - \frac{2 + \sqrt{3}}{(2 - \sqrt{3})(2 + \sqrt{3})} \\ &= \frac{\sqrt{3}(\sqrt{5} - 2)}{\sqrt{5} - 2} - \frac{2 + \sqrt{3}}{4 - 3} = \sqrt{3} - 2 - \sqrt{3} = -2. \end{aligned}$$

Vậy $A = -2$.

Câu 3:**Phương pháp:**

+) Quy đồng mẫu các phân thức sau đó biến đổi để rút gọn biểu thức.

Cách giải:

Rút gọn biểu thức: $P = \left(\frac{3\sqrt{x}}{\sqrt{x} + 2} + \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x} - 2} - \frac{x - \sqrt{x}}{x - 4} \right) : \frac{3\sqrt{x}}{\sqrt{x} + 2}$ với $x > 0, x \neq 4$.

Điều kiện: $x > 0, x \neq 4$.

$$\begin{aligned}
 P &= \left(\frac{3\sqrt{x}}{\sqrt{x+2}} + \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x-2}} - \frac{x-\sqrt{x}}{x-4} \right) : \frac{3\sqrt{x}}{\sqrt{x+2}} \\
 &= \left(\frac{3\sqrt{x}}{\sqrt{x+2}} + \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x-2}} - \frac{x-\sqrt{x}}{(\sqrt{x+2})(\sqrt{x-2})} \right) : \frac{3\sqrt{x}}{\sqrt{x+2}} \\
 &= \frac{3\sqrt{x}(\sqrt{x-2}) + \sqrt{x}(\sqrt{x+2}) - x + \sqrt{x}}{(\sqrt{x+2})(\sqrt{x-2})} : \frac{3\sqrt{x}}{\sqrt{x+2}} \\
 &= \frac{3x - 6\sqrt{x} + x + 2\sqrt{x} - x + \sqrt{x}}{(\sqrt{x+2})(\sqrt{x-2})} \cdot \frac{\sqrt{x+2}}{3\sqrt{x}} \\
 &= \frac{3x - 3\sqrt{x}}{\sqrt{x-2}} \cdot \frac{1}{3\sqrt{x}} = \frac{3\sqrt{x}(\sqrt{x}-1)}{3\sqrt{x}(\sqrt{x-2})} = \frac{\sqrt{x}-1}{\sqrt{x-2}}.
 \end{aligned}$$

Câu 4:**Phương pháp:**

- +) Thay tọa độ điểm A vào công thức hàm số để tìm m .
- +) Hàm số bậc nhất $y = ax + b$ đồng biến trên $R \Leftrightarrow a > 0$.

Cách giải:

Cho hàm số bậc nhất $y = mx + 1$ với m là tham số. Tìm m để đồ thị hàm số đi qua điểm $A(1; 4)$. Với giá trị m vừa tìm được, hàm số đồng biến hay nghịch biến trên R .

Hàm số $y = mx + 1$ là hàm số bậc nhất khi $m \neq 0$

Đồ thị hàm số đi qua điểm $A(1; 4) \Rightarrow 4 = m \cdot 1 + 1 \Leftrightarrow m = 3. (tm)$

Khi đó hàm số có dạng: $y = 3x + 1$.

Hàm số có $a = 3 > 0$ nên hàm số đồng biến trên R .

Câu 5:**Phương pháp:**

- +) Cách 1: Giải hệ phương trình bằng phương pháp đặt ẩn phụ.
- +) Cách 2: Biến đổi và thu gọn từng phương trình sau đó giải hệ phương trình bằng phương pháp thế hoặc phương pháp đặt ẩn phụ.

Cách giải:

Giải hệ phương trình:
$$\begin{cases} 3(x+1) + 2(x+2y) = 4 \\ 4(x+1) - (x+2y) = 9 \end{cases}$$

$$\begin{cases} 3(x+1)+2(x+2y)=4 \\ 4(x+1)-(x+2y)=9 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 3x+3+2x+4y=4 \\ 4x+4-x-2y=9 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 5x+4y=1 \\ 3x-2y=5 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 5x+4y=1 \\ 6x-4y=10 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 11x=11 \\ 2y=3x-5 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x=1 \\ 2y=3-5 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=1 \\ 2y=-2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=1 \\ y=-1 \end{cases}$$

Vậy hệ phương trình có nghiệm duy nhất: $(x; y) = (1; -1)$.

Câu 6:

Phương pháp:

+) Phương trình có hai nghiệm $x_1, x_2 \Leftrightarrow \Delta' \geq 0$.

+) Áp dụng hệ thức Vi-ét $\begin{cases} x_1 + x_2 = -\frac{b}{a} \\ x_1 x_2 = \frac{c}{a} \end{cases}$ và hệ thức bài cho để tìm m .

Cách giải:

Cho phương trình $x^2 - 4x + 4m - 3 = 0$ với m là tham số. Tìm giá trị của m để phương trình có hai nghiệm $x_1; x_2$ thỏa mãn $x_1^2 + x_2^2 = 14$.

Phương trình đã cho có hai nghiệm $x_1, x_2 \Leftrightarrow \Delta' \geq 0$

$$\Leftrightarrow 4 - 4m + 3 \geq 0$$

$$\Leftrightarrow 4m \leq 7$$

$$\Leftrightarrow m \leq \frac{7}{4}$$

Áp dụng hệ thức Vi-ét ta có: $\begin{cases} x_1 + x_2 = 4 \\ x_1 x_2 = 4m - 3 \end{cases}$

Theo đề bài ta có: $x_1^2 + x_2^2 = 14$

$$\Leftrightarrow (x_1 + x_2)^2 - 2x_1 x_2 = 14$$

$$\Leftrightarrow 4^2 - 2(4m - 3) = 14$$

$$\Leftrightarrow 16 - 8m + 6 = 14$$

$$\Leftrightarrow 8m = 8$$

$$\Leftrightarrow m = 1 \text{ (tm).}$$

Vậy $m = 1$.

Câu 7:

Phương pháp:

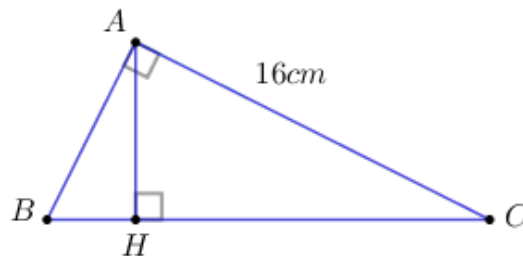
+) Sử dụng công thức lượng giác của góc nhọn, định lý Pi-ta-go và hệ thức lượng trong tam giác vuông để làm bài toán.

Cách giải:

Cho tam giác ABC vuông tại A , đường cao AH , biết $AC = 16\text{cm}$ và $\sin CAH = \frac{4}{5}$. Tính độ dài các cạnh BC, AB .

Xét tam giác CAH vuông tại H ta có:

$$\sin CAH = \frac{4}{5} \Leftrightarrow \frac{HC}{AC} = \frac{HC}{16} = \frac{4}{5} \Leftrightarrow HC = \frac{4 \cdot 16}{5} = 12,8\text{cm}.$$

Áp dụng hệ thức lượng cho tam giác ABC vuông tại A , đườ

$$AC^2 = HC \cdot BC \Rightarrow BC = \frac{AC^2}{HC} = \frac{16^2}{12,8} = 20(\text{cm})$$

Áp dụng định lý Pi-ta-go trong tam giác vuông ABC ta có:

$$BC^2 = AB^2 + AC^2 \Rightarrow AB^2 = BC^2 - AC^2 = 20^2 - 16^2 = 144$$

$$\Rightarrow AB = 12(\text{cm})$$

Vậy $BC = 20\text{ cm}$; $AB = 12\text{ cm}$.

Câu 8:

Phương pháp:

Cho hai đường tròn $(O; R_1)$ và $(O'; R_2)$

+) Hai đường tròn tiếp xúc ngoài nhau nếu: $OO' = R_1 + R_2$.

+) Hai đường tròn tiếp xúc trong nhau nếu: $OO' = |R_1 - R_2|$.

Cách giải:

Cho hai đường tròn $(O; 4\text{cm})$ và $(O'; 11\text{cm})$. Biết khoảng cách $OO' = 2a + 3(\text{cm})$ với a là số thực dương. Tìm a để hai đường tròn tiếp xúc nhau.

Hai đường tròn tiếp xúc ngoài nhau nếu: $OO' = 4 + 11 = 15 \Rightarrow 2a + 3 = 15 \Leftrightarrow a = 6(\text{tm})$.

Hai đường tròn tiếp xúc trong nhau nếu: $OO' = |4 - 11| = 7 \Rightarrow 2a + 3 = 7 \Leftrightarrow a = 2(\text{tm})$.

Vậy $a = 2$ hoặc $a = 6$ thỏa mãn bài toán.

Câu 9:

Phương pháp:

+) Sử dụng tính chất giữa đường kính và dây cung.

+) Tam giác cân có hai góc kề đáy bằng nhau.

+) Hai đường thẳng cùng vuông góc với một đường thẳng thứ ba thì chúng song song với nhau.

Cách giải:

Cho đường tròn tâm O , dây cung AB không đi qua tâm O . Gọi M là điểm chính giữa của cung nhỏ AB . Vẽ dây cung MC không đi qua tâm O cắt đoạn thẳng AB tại D (D khác A , D khác B). Đường thẳng vuông góc với AB tại D , cắt OC tại K . Chứng minh rằng tam giác KCD là tam giác đều.

Ta có M là điểm chính giữa cung $AB \Rightarrow MA = MB \Rightarrow \widehat{MAO} = \widehat{MBO}$ (trong một đường tròn thì hai cung căng hai dây bằng nhau); Lại có $OA = OB$ (bán kính của (O))

Nên ta có OM là đường trung trực của AB hay $AB \perp OM$.

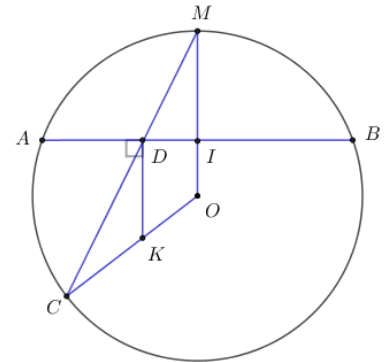
Lại có $KD \perp AB$ (gt)

$\Rightarrow KD \parallel OM$ (từ vuông góc đến song song).

$\Rightarrow \widehat{CMO} = \widehat{CDK}$ (hai góc đồng vị).

Ta có $OC = OM = R \Rightarrow \triangle MOC$ cân tại $O \Rightarrow \widehat{OMC} = \widehat{OCM}$. (hai góc kề đáy).

$\Rightarrow \widehat{MCO} = \widehat{CDK} (= \widehat{CMO}) \Rightarrow \triangle KCD$ cân tại K . (đpcm).

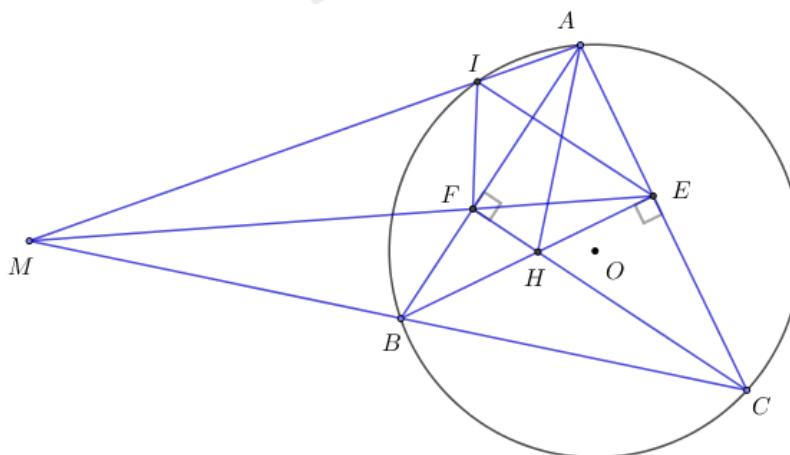
Câu 10:

Phương pháp:

Ta có:

Cách giải:

Cho tam giác ABC có ba góc nhọn và $AB < AC$ nội tiếp đường tròn tâm O . Các đường cao BE , CF của tam giác ABC cắt nhau tại H .

a) Chứng minh tứ giác $AFHE$ nội tiếp được trong một đường tròn. Xác định tâm và bán kính của đường tròn đó.

Ta có $\triangle AFH$ vuông tại F (do $CF \perp AB$) $\Rightarrow A, F, H$ cùng thuộc đường tròn đường kính AH . (1)

$\triangle AEH$ vuông tại E (do $BE \perp AC$) $\Rightarrow A, E, H$ cùng thuộc đường tròn đường kính AH . (2)

Từ (1) và (2) ta có 4 điểm A, E, F, H cùng thuộc đường tròn tâm là trung điểm của AH và bán kính $R = \frac{AH}{2}$.

Hay tứ giác $AEHF$ nội tiếp đường tròn tâm là trung điểm của AH và bán kính $R = \frac{AH}{2}$.

b) Gọi M là giao điểm của EF và BC , đường thẳng MA cắt (O) tại điểm thứ hai là I khác A . Chứng minh tứ giác $AEFI$ nội tiếp được một đường tròn.

Xét tứ giác $BCEF$ ta có: $\angle BFC = \angle BEC = 90^\circ$ là hai đỉnh kề nhau cùng nhìn đoạn BC

$\Rightarrow BCEF$ là tứ giác nội tiếp. (dnhb)

$\Rightarrow \angle MFB = \angle ECM$ (góc ngoài tại một đỉnh bằng góc trong tại đỉnh đối diện)

Xét $\triangle MBF$ và $\triangle MEC$ ta có:

$$\angle FBM = \angle ECM \text{ (cmt)}$$

$\angle M$ chung

$\Rightarrow \triangle MBF \sim \triangle MEC$ ($g - g$)

$$\Rightarrow \frac{MB}{ME} = \frac{MF}{MC} \Leftrightarrow MB \cdot MC = ME \cdot MF$$

Lại có $AIBC$ là tứ giác nội tiếp đường tròn (O) .

$\Rightarrow \angle MIB = \angle ACB$ (góc ngoài tại một đỉnh bằng góc trong tại đỉnh đối diện)

Xét $\triangle MBI$ và $\triangle MAC$ ta có:

$$\angle MIB = \angle MCA \text{ (cmt)}$$

$\angle M$ chung

$\Rightarrow \triangle MBI \sim \triangle MAC$ ($g - g$)

$$\Rightarrow \frac{MB}{MA} = \frac{MI}{MC} \Leftrightarrow MB \cdot MC = MI \cdot MA$$

$\Rightarrow MI \cdot MA = ME \cdot MF (= MB \cdot MC)$.

$$\Rightarrow \frac{MI}{ME} = \frac{MF}{MA}$$

Xét $\triangle MIF$ và $\triangle MEA$ ta có:

$\angle M$ chung

$$\frac{MI}{ME} = \frac{MF}{MA} \text{ (cmt)}$$

$\Rightarrow \triangle MIF \sim \triangle MEA$ ($c - g - c$)

$\Rightarrow \angle MIF = \angle MEA$ (hai góc tương ứng)

$\Rightarrow AIFE$ là tứ giác nội tiếp (tứ giác có góc ngoài tại 1 đỉnh bằng góc trong tại đỉnh đối diện).